

Bewoners en bouwregelgeving

Wat betekent bouwregelgeving voor bewoners? Die vraag staat centraal in het project 'Verbeteren consumenteninvloed op bouwregelgeving', dat de drie landelijke consumentenorganisaties VACPunt Wonen, Woonbond en Ieder(in) uitvoeren met subsidie van minister Blok. Emiritus hoogleraar André Thomsen is hier namens de Woonbond bij betrokken en vertelt over de achtergronden van het project.

Doel van het project is om het belang, de positie en de betrokkenheid van (woon)consumenten bij de bouwregelgeving in kaart te brengen en aanbevelingen aan de minister te doen. Inmiddels is daarvoor een uitgebreide internet-enquête onder de achterban van de drie organisaties uitgezet. De resultaten komen later dit jaar aan de orde op een gezamenlijke studiedag. Elke bewoner of gebruiker heeft met de bouwregelgeving te maken; niet alleen wie een bouwvergunning aanvraagt. Bouwregels bepalen de kwaliteit, de uitvoering en de inrichting van onze gebouwen en gebouwde omgeving. Ze bevatten regels over de veiligheid, gezondheid, bruikbaarheid en energiezuinigheid. Hoe die regels worden ervaren, verschilt echter sterk. Mensen met een lichamelijke

beperking stellen andere eisen dan mensen met kleine kinderen of senioren. En de rechten en belangen van huurders verschillen aanmerkelijk van die van eigenaar-bewoners. In het project worden die verschillen maar ook de overeenkomsten geïnventariseerd, de behoeften en belangen op een rijtje gezet en aanbevelingen voor verbetering opgespoord.

Kleine minderheid

Het project komt niet zomaar uit de lucht vallen. Het Overleg Platform Bouwregelgeving (OPB) is een officieel adviesorgaan van minister Blok waarin alle partijen in de bouwsector vertegenwoordigd zijn. De consumenten in het OPB worden vertegenwoordigd door de Woonbond, de Vereniging Eigen Huis, vacpunt Wonen en Ieder(in), de koepelorganisatie van mensen met een lichamelijke handicap, verstandelijke beperking of chronisch ziekte. Ten opzichte van de bouw- en adviespartijen vormen de consumenten – de bewoners en gebruikers waar het bouwen uiteindelijk om gaat – echter een kleine minderheid. Als vertegenwoordiger van de Woonbond heb ik meerdere malen naar voren gebracht dat deze uit de wederopbouwperiode stammende overmacht inmiddels al heel lang niet meer van deze tijd is. Het is de hoogste tijd dat de bewoner en gebruiker centraal komen te staan.

Inmiddels heeft minister Blok verbeteringen aangekondigd. In een brief aan de Tweede Kamer schreef hij juni vorig jaar dat de consument en de eindgebruiker beter betrokken zouden moeten worden bij de bouwregelgeving. Zij zouden beter betrokken moeten worden in het OPB. Hun positie in het bouwproces zou sterker moeten worden. De markt zou beter moeten functioneren en de aansprakelijkheid

in de bouw zou beter en helderder geregeld moeten worden. In dezelfde brief echter noemde Blok ook het eventueel schrappen van voorschriften over gezondheid en bruikbaarheid. Daar hebben de Woonbond, vacpunt Wonen en Ieder(in) zich altijd tegen verzet. Dat dat verzet terecht is, bleek nog niet zo lang geleden toen de bergingen uit het *Bouwbesluit* werden geschrapt en vervolgens ook feitelijk niet meer werden gebouwd, zonder dat de bewoners zelfs maar naar hun mening werd gevraagd. Blok noemt in zijn brief ook de privatisering

Belangrijke eerste stap

Hoewel wij blij zijn met de ondersteuning van de minister, heeft het project Verbeteren consumenteninvloed op bouwregelgeving twee kanten. De noodzaak om de bewoner een belangrijkere rol in het bouwproces en de besluitvorming te geven, wordt inmiddels ook politiek breed gedeeld. Daartegenover staan de belangen van de bouwbedrijfstak die weinig bereid is om macht en invloed in te leveren. Onder aanvoering van voormalig minister Dekker en met steun van de politiek en een zwaar opgetuigde bouw-

In 2003 is de verplichting van de aanwezigheid van buitenruimten en (buiten)berging bij nieuwbouwwoningen uit het *Bouwbesluit* geschrapt. Ook was het niet meer verplicht om appartementen van een balkon te voorzien. Het gevolg laat zich raden... Inmiddels is het *Bouwbesluit* hierop aangepast.

van de gemeentelijke bouwplantoetsing en het bouwtoezicht, waartegen Woonbond, vacpunt Wonen en Ieder(in) ook grote bezwaren hebben geuit. Naar aanleiding van deze brief zijn de drie (woon)consumentenorganisaties met het ministerie aan tafel gaan zitten om te bespreken hoe de consumentenbetrokkenheid zo goed en zo snel mogelijk verbeterd kan worden. Het project 'Verbeteren consumenteninvloed op bouwregelgeving' is daarvan het eerste resultaat. Wij hadden daar graag ook de Vereniging Eigen Huis bij betrokken, maar die wilde een eigen koers varen.

lobby, heeft de bouwsector een actieprogramma op tafel gelegd met onder meer het schrappen van regelgeving en privatisering van het bouwtoezicht. Deel zijn deze bouwbelangen – en niet bepaald consumentenbelangen – al officieel overheidsbeleid. Dat er dus de nodige aandacht voor de consumentenkant moet komen, is dus niet verwonderlijk, ook omdat de Tweede Kamer inmiddels zeer kritisch naar de uitwerking kijkt. Het project van vacpunt Wonen, Woonbond en Ieder(in) is wat dat betreft een belangrijke eerste stap op een vermoedelijk nog lange weg.

André Thomsen

Enquête

De internet-enquête over de betrokkenheid van (woon)consumenten bij de bouwregelgeving is te vinden op <http://svy.mk/1ibT9Ok>. Invullen kan tot 11 mei (dat kan anoniem) en neemt ongeveer 10 minuten in beslag. Contactpersoon voor de Woonbond is Gerard Jager.